

Verslag van het bezoek aan Senanga in april 2009 mbt Zambridge zaken, van Edith en Nelke

Algemeen

De reis heeft veel opgeleverd. We kijken tevreden terug op datgene wat we ook wilden bereiken. Er is nieuwe en waardevolle informatie, waarmee we ook het land in kunnen om fondsen te werven. We denken aan grote fondsen, maar ook om onze donateurs via de nieuwsbrief te vragen om concrete vragen met een afgestemd budget te steunen, bijv. voor een training van een teacher.

Maxanaedi school

We (vooral Edith) hebben in Lusaka gesproken met Mukwamataba (headmaster Maxanaedi) en Ruth en Ellen. Allen zijn nog steeds zeer betrokken bij de school. Makwamataba wil ook weer terug naar Senanga en daar wil men hem ook graag terug. Ellen wil na haar huidige opleiding een teacher training gaan volgen (voor Maxanaedi school) en dat duurt twee jaar. Ruth wil de preschool education gaan volgen en die duurt 1 jaar. Dan kan ze al naar Senanga komen. Mututwa weet dat ook (is ondertussen weer getrouwd en we vonden het een leuk stel samen!). Mike Mutti (coördinator) is net verkozen tot een soort van burgemeester (Deputy Council Chair).

Met Mututwa gesproken over de Memory Stone voor Anna Nasilibane. Wij hebben gezegd 50-100 euro te kunnen genereren, afhankelijk van het geheel aan kosten, Mututwa betaalt de rest. Er is een foto van de plek waar de stone geplaatst gaat worden, in de buurt van de school natuurlijk.

Binnen nu en een maand gaan er 50 boreholes geplaatst worden in Senanga District, dank zij de Deense regering. Zij betalen 9/10 van het geheel. Het ene tiende deel moet door de community worden opgebracht. Omdat Nelke en ik nog zoveel kwacha's over hadden, hebben we namens Zambridge dus dat 10e deel gegeven. Er is ons verzekerd, dat zelfs de eerste borehole bij de Maxanaedi school geplaatst gaat worden(?!). We hebben gedacht dit uit de kas van Zambridge te kunnen doneren. Het bedrag komt neer op 1,5 miljoen kwacha en is ongeveer 205 euro. Verder is er nog een bedrag (K 250.000 = € 35) uitgegeven voor de teachers aan tekstboeken. (Misschien kunnen we dit terugvragen via zo'n nieuwsbrief item, mocht het nodig zijn?)

Ook hebben we nog een bedrag van 1 miljoen kwacha (€ 137) gegeven voor de vrijwilligers op die school. Onze gedachten hierbij zijn, dat deze school door verschillende misverstanden in het verleden te weinig geld heeft gehad, dat deze vrijwilligers er echt elke dag zijn (soms een uur lopen) en werkelijk er helemaal voor gaan. We waren onder de indruk en willen graag dat zij doorgaan.

Local Board

De positieve ontwikkeling van Maxanaedi school is zeer gunstig voor ons huidige schaduwbestuur, want Mike Mutti is inderdaad toegetreden tot de board, samen met Patrick Kozi, nu secretaris, die dus zijn vrouw Rose Kozi vervangt¹. We hebben al als zodanig met het nieuwe bestuur vergaderd in Safaris! Beatrice Mugambo is gevraagd als First Secretary van de Zambian Union of Nurses met standplaats Mongu of Lusaka (wordt in september duidelijk) en zal dus gedurende dit jaar afscheid moeten nemen van de board. Erg jammer, vindt zij zelf ook, en ze wil dat geleidelijk aan doen. Daarom heeft zij al een opvolgster aangedragen, de Vice-Chair van de HBC (Ms Sherry Mukelabayi), midwife van beroep en nu vooral werkzaam op het gebied van mother-child transmission). We hebben haar al ontmoet tijdens ons bezoek aan de

¹ Rose Kozi werkt bij het CIDRZ (Centre for Infectious Disease Research in Zambia) gesteund door een buitenlandse donor in Shangombi district, heeft zowel huisvestings als transport problemen en kan niet gemakkelijk naar Senanga komen. We hebben haar helaas niet gezien, wel met elkaar ge-sms'd.

Dependance van de HBC vlak bij het SODC. Ze wil graag en het lijkt ons een goed idee. Ze zal alvast meelopen met Beatrice om er zo in te groeien. We hebben foto's voor de website van zowel Muti als Sherry.

Verder komt er één emailaccount voor het lokale bestuur: iets van Zambridge zal wel in de naam komen. Arthur Nakwenda zal hen hierbij helpen. Dit is voor iedereen veel gemakkelijker. Afsproken wordt dat er iemand van hen met bepaalde regelmaat de mail checkt en print voor de anderen en ons dan ook laat weten dat de mail ontvangen is.

Wat betreft de handtekeningen: die worden uitgebreid van 3 naar 4: Rose wordt dus Patrick en Mike Mutti komt er bij. Er komt dus 1 bankaccount met 4 handtekeningen. Het geld (ook voor Maxanaedi) hoeft zo niet meer in 1x gecashed te worden: Rose Kalaluka liep steeds met al het geld over straat. Muti kan nu het bedrag eraf halen wat nodig is.

Afsproken is ook, dat we ons nog eens buigen over de uitgaven (administrative costs) van het schaduwbestuur. Al pratende was alles bij elkaar niet zo vreemd. Suggestie is, dat uitgaven die bij een bepaald project horen, daar ook onder zouden moeten vallen. Dus een taxi naar Maxanaedi, valt onder het budget voor Maxanaedi?

De nieuwe application en report formats zijn nooit aangekomen! En wij ons maar afvragen waarom ze die niet gebruikten. Beatrice had ze dus ook nog nooit gezien, want zij was er vorig jaar niet tijdens de bespreking van Edith en dochters met de local board in Senanga. Men was er erg blij mee, zo leek het.² Het zou hen helpen de zaak op een rijtje voor ons te zetten. Afwachten nu.

We hebben verschillende reports (en weer allerlei subsidie aanvragen) meegekregen.³ Ook een annual report 2008 van het ziekenhuis waarvan we dachten dat alle dokters in het bestuur (ook de nieuwe) er wel belangstelling voor zouden hebben. Er staan veel gegevens in.

We hebben een goed gesprek gehad met de District Education Board Secretary, door iedereen DEBS genoemd (vroeger DEO), Mr Mwangelwa Akapelwa. We hebben onze correspondentie besproken en hij heeft zijn steun herhaald zoals hij dat in de brief verwoord had. Dit komt neer op steun wat betreft het lesmateriaal, maar dat er pas sprake kan zijn van eventuele structurele steun (teachers salarissen) als er een echt gebouw staat en de leraren gekwalificeerd zijn.⁴ Van de ambassade hebben we begrepen dat zij via de Kleine Ambassade Projecten steun verlenen aan het bouwen van scholen zoals bedoeld. Wellicht ook handig via de ambassade aan de adressen te komen van de Nederlandse NGO's die daar al ervaring mee hebben opgedaan.

Het formele bezoek aan de DEBS doet de zaak vast goed, net zoals we geïntroduceerd zijn bij de District Administration Officer van de District Council (Mr Lyomba) en bij de gemeentesecretaris, District Council Secretary (Mr Sishumba). Men vond het interessant om ook over Senanga in de Jaren Zeventig te horen, dat gebeurt niet vaak. Staan wij er even goed op. Ook hier zijn foto's van natuurlijk, mn van het overhandigen van ons visitekaartje⁵.

² Hoe optimistisch kunnen we zijn? Kijk maar naar het nivo van de reports die we hebben meegekregen (die dus deze week naar jullie worden opgestuurd). Een groep als Bupilo (laag opleidingsnivo veelal analfabetisch; Beatrice maakte het financieel rapport) kan nooit een dergelijk progress report invullen. Kunnen we verwachten dat onze bestuursleden de rapporten invullen van de groepen? Daar komt bij, dat alle computerhandelingen in het internet café moeten plaats vinden; dat is geen rustige omgeving.

³ Worden dus per post opgestuurd.

⁴ Zie de standaard stenen gebouwen die de Zambiaanse overheid hanteert; drie documenten zitten bij de stukken die naar jullie zijn opgestuurd.

⁵ Ik heb visitekaartjes laten maken voor ons vertrek, waar onze contactgegevens en doelstelling op staat en waar we zelf onze namen op kunnen schrijven. Dit sloeg goed aan bij al onze gesprekspartners.

Vergoeding vrijwilligers

Over de vrijwilligers en onze stimuleringsbeloning is zeer grondig en open gesproken. Er is gekeken naar wat een redelijk bedrag per persoon is om er voedsel van te kopen voor de familie en naar de grootte van de subsidie (die hetzelfde blijft, maar waarvan dan iets minder aan voedsel wordt besteed)⁶.

De volgende afspraken zijn gemaakt: Maxanaedi mag 25 % van de allocatie besteden aan vrijwilligers, voor SODC geldt 20 % van de allocatie en voor HBC 15 % van de allocatie. Bij HBC spaart men elke term dit percentage, zodat na twee terms er iets gekocht kan worden (paraplu, jumper) en na een half jaar kan dat weer. Bij de andere twee projecten zal regelmatig gegeneerd worden ook in de vorm van voedsel, enz. Iedereen was hier zeer mee content.

Bezoek aan SODC

Ontvangen door Rosemary Kalaluka en de deputy head teacher, de senior teacher en drie gewone teachers. De docenten worden allemaal betaald door de overheid.

De donors van SODC zijn (volgens een lijst op het bord):

- Government
- Community
- Fire Light
- Zambridge
- ZIP
- E.F.Z.

Van de kerk hebben ze uniforms gekregen.

Class enrolment

Grade	Boys	Girls	Total
1	27	26	53
2	13	20	33
3	24	28	52
4	20	29	49
5	24	13	37
6	17	19	36
7	23	21	44
8	24	24	48
Totals	172	180	352

Het totaal wijkt iets af van elders gepresenteerde cijfers, omdat inmiddels ook op grade 9 nivo les gegeven wordt.

Leerlingen komen niet naar school als er geen eten is. De ouderen zijn meer gemotiveerd dan de jongeren. Er is in principe een maaltijd per dag.

Er is wel een PTA, maar geen board, die functioneerde niet en is daarom ontslagen.⁷

Bezoek aan HBC, de branch tegenover SODC

We werden ontvangen door Patrick Siyayuwa (Site Coordinator) en de Secretary Mr Crispin Simasiku. Sherry Mukelabayi (Vice Chair) was er ook bij.

⁶ Omdat door de snelle koersverandering er veel meer kwacha's loskomen voor onze euro's dan bv een jaar geleden, zal de voedselafname in de praktijk wel meevallen. De koers ten tijde van ons verblijf was K 7350 per 1 €.

⁷ Vreemd genoeg staat de board nog steeds in het organogram.

HBC functioneert in 11 zones (er zijn er tientallen in Senanga District), waarin zowel counsellors als care givers werkzaam zijn. De lijsten hangen in het kantoortje. Sommige namen komen op beide lijsten voor. De zones worden twee keer per week bezocht.

De HBC doet de follow-up van patienten met:

- TBC
- HIV/Aids
- Leprose (is weer aan het toenemen)

Bezoek aan Bupilo

De groep heeft een mooie stand op de markt. De verkoop van de tweede hands kleren verloopt goed. Sommige vrouwen hebben inmiddels zoveel inkomsten dat ze de groep hebben verlaten. Bupilo is nl bestemd voor de armste vrouwen. Zie het financieel overzicht. Fotoos gemaakt voor de website.

Peer educators:

Tijdens een van onze bezoeken aan het ziekenhuis stonden we plotseling oog in oog met een leider van de Peer Educators. Een man van tussen de 50 en 60 jaar was aan het werk in het ziekenhuis. Het leek op een functie in de out-patients department.

Hij vertelde dat hij regelmatig overleg had met de groep Peer Educators en dat men nog steeds actief in de omgeving er op uit ging. Voor ons was het dus een onverwacht genoeg iemand van hen te ontmoeten (al was het maar kort) en zo te horen dat dit project nog steeds bestaat.

Hand geschud van Headmaster Senanga Deaf School in ziekenhuis Nieuwe subsidie aanvraag meegekregen

ANNEX 1: itinerary

ANNEX 1 to the Report for Zambridge Senanga Boards

Itinerary Edith and Nelke in Lusaka 22 April and in Senanga 24 – 29 April 2009

Wednesday 22 April

In the evening at Ndeke Hotel meeting with Maxanaedi's headmaster Mukwamatabe (grandson of Anna Nasilibane) and Ruth and Ellen, daughters of Anna.

Thursday 23 April

Breakfast with Vincent Snijders, education officer Dutch Embassy; discussed a.o. small project subsidy procedures.

Friday 24 April

Arrival 18.00 hrs at Senanga Safaris Lodge.

20 hrs after dinner: Rosemary Kalaluka arrives to welcome us. We discuss the programme of next days and make an appointment to meet with the local board Saturday afternoon.

Saturday 25 April

After breakfast Mike Mutti arrives to accompany us to the Maxanaedi school.

10.30 hrs: Maxanaedi School, warm welcome and performance by the school children outside; reception by teachers, Maxwell Mututwa and other PTA members.

Inside, the class room is turned into a performance room and a big event is planned for us.

Firstly, dancing and singing by the school children. Secondly, speeches by the acting headmaster (Wamulume Sitali), Mutti (written speech available), Mututwa and ourselves.

Thirdly, eating a meal prepared by the Maxanaedi's cooks.

In between we had a meeting with the teachers in the administration room.

16.00 hrs: visit to Litambya, Esther and Tabo's family, especially Namakau who is very ill.

18.00 back at Safaris.

Dinner at Safaris with our local board: Beatrice Mukambo, Rosemary Kalaluka and Patrick Kozi replacing his wife Rose Kozi, who is appointed in Shangombo district. Preparation of the Board meeting next Monday.

Sunday 26 April

After a shopping visit to the market in the morning, meeting with Arthur Nakwenda and his wife Bwalya, at Safaris where Edith handed footballs and a pump to him as a gift to the football team.

In the afternoon, walk along the river, visit Litambya, boat trip back to Safaris (paddled by Nyambe and Tabo Tabo).

Dinner at People's restaurant (Edith and Nelke) in Senanga centre.

Monday 27 April

Mike Mutti joins us after breakfast.

10.00 hrs: meeting with the District Education Board Secretary (DEBS), Mwangelwa Akapelwa. We discussed the correspondence between Zambridge and the DEBS.

Also present: the education standard officer Chiwaya Terry, the assisting building office, Kakwasha G.W., and Rosemary Kalaluka, board member.

Thereafter, we evaluate the meeting at New Horizon, new restaurant near the market.

Visit to the internet café (meeting with Ron Liswaniso) and shops.

14.10 – 17.15 hrs: Board Meeting at Safaris, with Beatrice, Rosemary, Patrick and Mutti (who is accepted as new board member).

Agenda:

1. Review today's programme and activities and tomorrow's programme
2. Volunteers
3. Proposals / projects (reporting)
4. Administrative costs
5. Composition local board
6. Internet advice / email communication between NL and Zambia board
7. Remaining issues / any other business

After sunset, dinner (Nelke and Edith) at the New Horizon.

Tuesday 28 April

Muti joins us again after breakfast; early appointments at the Boma.

8.30 hrs: meeting with Mr Sishumba, District Council Secretary. Beatrice also present.

8.45 hrs: meeting with Mr Lyomba, District Administration Officer. Beatrice still present. Mutti is called away for the Councillors meeting where he will be elected as Deputy Council Chair.

9.30 hrs: visit to Maxwell Mututwa and his new wife.

10.30 hrs: collecting Patrick Siyauwa (Secretary HBC) and Sherry Mukelabayi (Vice Chair HBC, midwife and mother) who will replace Beatrice in the Board in due course. Also collecting Rose Kalaluka at the market.

11.00 hrs: visit to SODC; meeting with the teachers.

12.00 hrs: visit to the HBC building close by SODC; meeting with two HBC officers, Patrick and Sherry.

13.00 hrs: back at the market; lunch at New Horizon with Beatrice. Meeting with Bupilo group at the market; photos taken for our website.

14.00 hrs: Beatrice dropped at the hospital for a meeting. We have a short meeting with the Acting Director.

Afternoon: market, internet café.

16.00 hrs: meeting with two teachers of Maxanaedi, to buy teacher training books at the bookstores.

Back to the hospital where Namakau is admitted. We brought Tabo back to Litambya.

Waiting at New Horizon for the meeting with Ron Liswaniso. Back to Safaris in time for the sunset. Meeting with Ron Liswaniso and a colleague.

19.30 hrs: Arthur Nakwenda and Bwalya come along.

Barbecue party at Safaris; we stay there for dinner. Meeting with Charles Mututwa.

Wednesday 29 April

Before leaving Senanga, we say goodbye to Namakau in the hospital and her family, Beatrice, Rosemary, Patrick Kozi, and Mike Mutti (who has accompanied us again). 11.00 hrs leave Senanga.